

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobkyně: **Z. H.**, zastoupena Mgr. Jiřím Rejlem, advokátem se sídlem Svatojanské náměstí 47, Trutnov, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Slezská 839, Hradec Králové, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 3. 2022, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 8. 2024, č. j. 32 Ad 7/2022 – 163,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná prvostupňovým rozhodnutím zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení není invalidní. Dle tohoto posudku poklesla pracovní schopnost žalobkyně, která trpí psoriatickou artritidou, pouze o 25 %, proto nesplňuje podmínku invalidity podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Námitky žalobkyně proti tomuto rozhodnutí žalovaná zamítla s odkazem na nově vypracovaný posudek.

[2] Žalobkyně se obrátila na krajský soud, který žalobu taktéž zamítl. V průběhu soudního řízení požádal postupně čtyři posudkové komise o vypracování zdravotního posudku, jednu z nich také o jeho doplnění. Následně ustanovil znalkyni k vypracování znaleckého posudku. Ačkoli krajský soud pokaždé reagoval na námitky žalobkyně směřující vůči jednotlivým posudkům zadáním dalšího posudku, všechny posudkové komise i znalkyně došly ke stejnému závěru, který odpovídal napadenému rozhodnutí. Krajský soud proto uzavřel, že žalobkyně není invalidní, neboť nebyl prokázán pokles její pracovní schopnosti alespoň o 35 %.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, v níž navrhla, aby jej Nejvyšší správní soud zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Podle stěžovatelky byly ve všech fázích dokazování její námitky ignorovány nebo bagatelizovány, čímž bylo zasaženo do jejího práva na spravedlivý proces. Posudky posudkových komisí trpí zcela zásadními vadami a nevypořádaly se s námitkami stěžovatelky. Znalce, která byla soudem ustanovena, má na internetových stránkách české pneumologické společnosti u svého sídla uvedeno MPSV ČR – detašované pracoviště Ostrava, a tak se stěžovatelka domnívá, že buďto působí v posudkové komisi, nebo v ní v minulosti působila. Posudkové komise přitom neustále „papouškují“ první závěr v posudku o invaliditě a slepě své závěry přejímají. Jejich postup nelze považovat za nezávislý, objektivní a spravedlivý. Stěžovatelka má podezření, že ze strany jedné z posudkových komisí dokonce došlo ke spáchání trestného činu.

[5] Z obsahu znaleckého posudku podle stěžovatelky plyne, že se znalce vůbec neseznámila s obsahem všech lékařských zpráv ošetřujícího lékaře. Není ani zřejmé, z jakých podkladů znalce vycházela. Některá vyjádření znalce jsou v přímém rozporu s obsahem lékařských zpráv. Z těchto důvodů stěžovatelka zopakovala námitky, které sice uplatnila již před krajským soudem, ten se nimi však nevypořádal dostatečně. Napadený rozsudek je proto také nepřezkoumatelný. Jelikož znalecký posudek podle stěžovatelky trpí zásadními vadami, navrhla před krajským soudem vypracování revizního znaleckého posudku a výslech jejího ošetřujícího lékaře. Krajský soud označil tyto důkazy za nadbytečné, což však blíže neodůvodnil.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a byla podána v zákonné lhůtě. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí městského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Ve věci stěžovatelky však tyto podmínky naplněny nejsou.

pokračování

[8] Kasační soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku a dospěl k závěru, že splňuje požadavky kladené judikaturou Nejvyššího správního soudu na přezkoumatelnost soudních rozhodnutí (viz např. rozsudky NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, či ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017 - 38). Z jeho odůvodnění je plně seznatelné, jaké důvody krajský soud vedly k výroku o zamítnutí podané žaloby, přičemž všechny nosné námitky žalobkyně soud vypořádal, vždy alespoň implicitně (srov. např. rozsudek NSS z 27. 5. 2015, č. j. 6 As 152/2014 - 78, bod 23). Požadavkům judikatury dostál krajský soud také v případě vypořádání námitek proti znaleckému posudku (viz bod 41 napadeného rozsudku).

[9] Stěžovatelka v kasační stížnosti přednesla námitky, jejichž okruh je ovšem stále obdobný: stěžovatelka akcentuje lékařské zprávy svého ošetřujícího lékaře a polemizuje s lékařskými závěry provedených posudků.

[10] V této souvislosti lze toliko odkázat na ustálenou judikaturu, podle níž je posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti věcí odborně medicínskou, a soud proto nemůže posoudit věcnou správnost odborných lékařských posudků (rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 55/2013 - 29, č. 3065/2014 Sb. NSS). Úkolem soudu je však zhodnocení jejich jednoznačnosti, určitosti, úplnosti a přesvědčivosti (srov. např. rozsudky NSS ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003 - 61; č. 800/2006 Sb. NSS, ze dne 11. 10. 2013; č. j. 4 Ads 42/2013 - 43; či ze dne 8. 7. 2015, č. j. 10 Ads 116/2014 - 46, bod 8).

[11] Dosavadní judikatura (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 7. 2012, č. j. 4 Ads 52/2012 - 32) pak rovněž aprobovala specifické postavení posudkových komisí – ty jsou nadány odbornou kompetencí v oblasti posudkového lékařství, což znamená, že jsou schopny z medicínského hlediska komplexně posoudit zdravotní stav účastníka řízení a neomezují se jen na některé lékařské obory. Takovouto kompetencí nedisponují ani odborní lékaři, a tedy ani ošetřující lékař stěžovatelky. Jejich názory a hodnocení obsažené v jednotlivých zprávách tvoří podklady pro komplexní posouzení zdravotního stavu posudkovou komisí, která je musí zohlednit, nikoli však nekriticky převzít.

[12] Krajský soud těmto požadavkům vyplývajícím z judikatury kasačního soudu zcela vyhověl. Postupně si vyžádal čtyři posudky posudkových komisí a jedno jejich doplnění a následně ustanovil znalkyni, aby se vyjádřila k jejich závěrům a sama zhodnotila pokles zdravotní schopnosti stěžovatelky.

[13] Podmínkami, za nichž lze připustit neprovedení důkazu soudem, se Nejvyšší správní soud již také mnohokrát zabýval. Pro nadbytečnost lze provedení důkazu odmítnout tehdy, „byla-li již skutečnost, která má být dokazována, v dosavadním řízení bez důvodných pochybností postavena najisto“ (např. rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, č. 618/2005 Sb. NSS). Odůvodnění krajského soudu je v tomto ohledu taktéž v souladu s judikaturou.

[14] Krajský soud se nijak neodchýlil od judikatury kasačního soudu, ani se nedopustil zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Zároveň v řízení nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správní soudu řešena. Kasační stížnost proto kasační soud odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud rozhodl o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná sice byla v řízení úspěšná, právo na náhradu nákladů řízení však rovněž nemá (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. ledna 2025

Ivo Pospíšil
předseda senátu